

Ба Шурои диссертациони 6D.KOA-019
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
(734025, ш. Душанбе, хиёбони Рудақӣ, 17)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Мадвализода Комёр Мадвалӣ дар мавзӯи
«Исботкунӣ дар муурофияи судии ҷиноятӣ: масъалаҳои назариявӣ, танзими
ҳуқуқӣ ва мушкилоти амалӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади
илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.09 – Ҳуқуқи муурофияи ҷиноятӣ.

Мавзӯи таҳқиқоти диссертациони Мадвализода Комёр Мадвалӣ бениҳоят мубрам арзёбӣ мегардад, зеро дар шароити муносири муурофияи ҷиноятӣ, ки давраи ислохотро гузаронидааст, бояд ба масъалаҳои марбут ба далел ва ҷараёни исботкунӣ тавачҷӯхи хоса зоҳир карда шавад. Мубрам арзёбӣ намудани таҳқиқоти мазкур тавассути як қатор мушкилотҳои мавҷуда дар самти назария, қонунгузори муурофиявии ҷиноятӣ ва таҷрибаи мақомоти тафтишоти пешакӣ ва судӣ тасдиқ карда мешаванд. Яъне, бо вучуди такмилёбии падидаҳои ҷудоғонаи муурофияи ҷиноятӣ, баҳусус падидаи исботкунӣ ҳанӯз ҳам масъалаҳои рӯйи қор омада истодаанд, ки боиси қабул гардидани қарорҳои беасос ва бемаврид мегарданд. Ин қабил мушкилотҳо ва роҳи ҳалли онҳо ба таври возеҳу равшан дар таҳқиқоти диссертациони муҳаққиқ рӯйи қалам омадааст.

Қабул гардидани Кодекси муурофиявии ҷиноятӣ дар таҳрири нав ҷиҳати тақмили доираи васеи падидаҳои муурофияи ҷиноятӣ заминаи устувор гузошт. Яқин аст, чунин тағйиротҳо ба падидаи исботкунӣ низ таъсири ҳудро мерасонад. Аз ин хотир, ба фаҳмиши ҳозираи падидаи исбот бо дарназардошти ислоҳоти судӣ ва дигар омилҳо бояд аз нигоҳи нав баҳогузорӣ намуд.

Сабаби дигари мубрам арзёбӣ намудани мавзӯи таҳқиқшуда ин – масъалаи риояи ҳуқуқҳои иштирокчиёни муурофияи ҷиноятӣ, қабл аз ҳама ҳуқуқҳои гӯмонбаршудагон ва айбдоршавандагон дар раванди исботкунӣ

маҳсуб меёбад. Зеро масъалаи кобили қабул ва қонунӣ будани далелҳои ҷамъовардашуда дар доираи фаъолияти исботкунӣ бо ҳуқуқҳои тарафҳо ҷиҳати таъмини муҳокимаи одилонаи судӣ дар иртибот қарор дорад. Исботкуниро бояд тарзе ба роҳ монд, ки риояи ҳуқуқҳои конституционӣ ва муҳофизати иштирокчиёни муҳофизати судии ҷиноятӣ аз мадди назари мақомоти салоҳиятнок дур нагарданд. Маҳз дар заминаи ҳамин қабил мушкилот таҳияи пешниҳодҳои судманд ҷиҳати тақвияти амалияи ҳуқуқтатбиқномаӣ ба миён меоянд.

Мақсад ва вазифаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ ба таври возеҳ ва аз нигоҳи мантиқӣ дуруст иҷро гардидаанд, ки ба проблемаҳои мубрами назария ва амалияи исботкунӣ мувофиқанд. Таҳқиқоти мазкур ба рушди рӯйқардҳои илмӣ ҷиҳати фаҳмиши ҷараёни исботкунӣ ва таҳлили мушкилоти қонунии амалияи мақомоти тафтишотӣ ва судӣ равона шудааст.

Навгониҳои илмӣ таҳқиқоти диссертатсионии мазкур дар заминаи қабули Кодекси нави муҳофизати ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ва натиҷаҳои амалияи ҳуқуқтатбиқномаӣ ифода ёфтааст. Рисоланавис шакли маҷмуии назариявии исботкуниро пешниҳод намудааст, ки ҷанбаҳои анъанавӣ ва муосири ин падидаро фаро мегирад. Тамоми муқарраротҳо ва пешниҳодҳои аз ҷониби муаллиф манзургардида бешубҳа имкон доранд, ки ба сифати навгониҳои илмӣ баромад намоянд.

Дар маҷмуъ, гуфтан роиҷ аст, ки қори мазкур барои таҳқиқоти манбаъда ва тақмили танзими ҳуқуқӣ дар ин соҳа манбаи арзишманд бокӣ мегузорад.

Дар баробари ишора гардидани нуқтаҳои асосӣ ва ҷанбаҳои мусбати автореферат ба диссертатсия, инчунин нуқтае низ ҷой дорад, ки аз нигоҳи мо баҳснок вонамуд шудаанд. Масалан, дар автореферат аз ҷониби муаллиф баъзе вожаҳои истифода шудаанд, ки қандон ҳоси илм нестанд. Масалан, қалимаҳои «паҳновар», «вочиб», раҳёфт ва ғайра. Мувофиқи мақсад мебуд, агар муаллиф бар ивази онҳо қалимаҳои алтернативии ба ин ё он ҳолат ҳос истифода менамуд. Бо вуҷуди ин, эҳди мазкур ба мазмун ва муҳтавои автореферати

диссертатсия ҳеч таъсири манфие нарасонида, камбудии мазкур чузъй ба шумор меравад.

Бешубҳа, автореферати рисолаи номзадии Мадвализода Комёр Мадвалӣ мазмун ва муҳтавои диссертатсияро таҷассум намуда, масъалаҳои баррасишаванда дар доираи он аз нигоҳи илмӣ ба таври зарурӣ асоснок гардидаанд. Аз ин хотир, кори мазкур, дастовардҳои баланди илмӣ ва амалиро нишон дода, сазовори баҳои мусбат аст.

Таҳқиқоти диссертатсионии Мадвализода Комёр Мадвалӣ дар мавзӯи «Исботкунӣ дар муҳофизати судии ҷиноятӣ: масъалаҳои назариявӣ, танзими ҳуқуқӣ ва мушкилоти амалӣ» ба талаботи бандҳои 31-35, 71-72-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.09. – Ҳуқуқи муҳофизати ҷиноятӣ мебошад.

Тақриздиханда:

Сардори Хадамоти иҷроӣ назди
Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент

Саидвализода Б.С.

Имзои Саидвализода Б.С.-ро тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо ва таъминоти ҳуқуқӣ
Хадамоти иҷроӣ назди Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Шоҳиён Х.Қ.

6.12.2024

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, Хадамоти иҷроӣ назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, хиёбони И. Сомонӣ 8; Тел.: +992 (37) 228-98-71; факс: +992 (37) 228-98-67; сомона: www.ijro.tj; Email: info@ijro.tj.